

RUDIMENTA

PIETATIS

Quibus accessit summula

CATECHISMI,

Ad piam Juniorum educationem.
apprime utilis.

1 Tim. 4. 8.

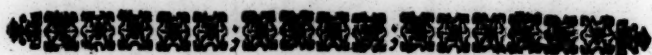
*Pietas ad omnia utilis est, promissiones habens presentis
& futurae vitae.*

GLASGUAE,

Ex Typis ROBERTI SANDERS, Unius è Typo-
graphis Regiis, Anno Dom, 1693.

Wing R 2172

Alphabetum Latinum.

A a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u v x y z.

ABCDEF GHIKLMNOPQRST
VUXYZ.

æ œ ã ê ï ó ù.

In Nomine Dei Patris, Filii, & Spiritus sancti. *Amen.*

Oratio Dominica. Matth. 6

Pater noster, qui es in Cœlis, Sanctificetur Nomen
tuum. 2. Veniet Regnum tuum. 3. Fiat voluntas
tu quemadmodum in Cœlo, sic etiam in Terra. 4. Pa-
nem nostrum quotidianum da nobis hodie. 5. Et remitte
nobis debita nostra, sicut & nos remittimus debitoribus
nostris. 6. Et ne nos inducas in tentationem, sed libera
nos à malo: Quia tuum est Regnum, & Potentia, &
Gloria, in secula. *Amen.*

Symbolum Apostolicum.

Credo in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem
Cœli & Terræ 2. Et in Iesum Christum, Filium
ejus unigenitum, Dominum nostrum. 3. Qui conceptus
est de Spiritu sancto, Natus ex *Maria Virgine*. 4. Passus
sub *Pontio Pilato*, crucifixus, mortuus, & sepultus; de-
scendit ad inferna. 5. Tercio die resurrexit à mortuis 6.
Ascendit ad Cœlos sedet ad dextram Dei Patris Omni-
potentis. 7. Inde venturus est ad iudicandum vivos &
mortuos. 8. Credo in Spiritum sanctum. 9. Credo san-
ctam Ecclesiam Catholicam. Sanctorum communionem
10. Remissionem peccatorum. 11. Carnis resurrectionem.
12. Et Vitam æternam. *Amen.*

Decalogus, sive, Lex Dei.

Loquutus est Deus omnia Verba hæc Exod. 20.

Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te ex *Æ-*
gypto, e domo servitutis.

I. Non habebis Deos alienos in conspectu meo.

A 2

II. Ne

II. Ne sculpas tibi simulacrum, nec ullam imaginem effingas eorum, quæ aut supra sunt in Cælo, aut infra in Terra, aut in Aqua sub Terra: neque incurves te illis, neque coles ea. Ego enim sum Dominus Deus tuus, fortis, zelotes, vindicans peccata patrum in filios, idque in tertiam & quartam progeniem eorum qui oderunt Me, & misericordia utens in millesimam eorum qui diligunt me, & observant præcepta mea.

III. Ne usurpes nomen Domini Dei tui temerè. Neque enim Dominus dimittet eum impunitum, qui nomen ejus vanè usurpaverit.

IV. Memento diem Sabbathi sanctifices: sex diebus operaberis, & facies omne opus tuum. At septimo die Sabbathum erit Domino Deo, non facies ullom opus, nec tu, nec filius tuus, nec filia tua, nec servus tuus, nec ancilla tua, nec jumentum tuum, nec advena qui est intra portas tuas: Nam sex diebus fecit Deus Cælum, Terram, & Mare, & quæcunque in iis sunt, & requievit die septimo, ideoque benedixit diei Sabbathi, & sanctificavit eum.

V. Honora Patrem tuum & Matrem tuam ut diu vi-vas in Terra, quam tibi Dominus daturus est.

VI. Non occides.

VII. Non committes adulterium.

VIII. Non furaberis.

IX. Non dices contra proximum tuum falsum testimonium.

X. Non concupisces domum proximi tui, nec concupisces uxorem proximi tui, nec servum ejus, nec ancillam nec bovem, nec asinum, nec quicquam eorum quæ sunt proximi tui.

SUMMA LEGIS. *Matth. 23. 34.*

PHarisei quum audivissent quod Jesus silentiū imposuisset Sadducæis cōgregati sunt pariter. 35. Et interrogavit eum unus ex iis: qui erat Legisperitus, tentans eum. 36. Præceptor noster. Quod præceptum maximum est in Lege?

37. Jesus autem dixit illi, ut diligas Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo, & ex tota anima, & ex omni cogitatione tua. 38. Hoc est præceptum maximum & primum

primum. 39. Secundam autem est simile illi: Nempe, ut diligas proximum tuum sicut teipsum. 40. Ex his duobus Præceptis pendent Lex & Prophetæ.

Quot sunt Christianæ Ecclesiæ Sacramenta?

Duo.

Quæ sunt illa?

Baptismus & sacra Cœna Domini.

INSTITUTIO BAPTISMI.

Cujus hæc sunt verba, Matth. 28. 19

ITe & docete omnes gentes, baptizantes eos, *In nomine Patris, & Filii, & spiritus sancti*: Qui crediderit, & baptizatus fuerit servabitur: qui non crediderit, condemnabitur. Et docete eos, ut custodiant quicquid mandavi vobis: & ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. *Hæc promissio repetitur cum Scriptura Baptismum nominat, Lavacrum regenerationis, & absolutionem peccatorum; Matth. 28. 19. Tit. 3. 5. Act. 22. 16.*

INSTITUTIO COENÆ DOMINI.

Cujus hæc sunt verba, I Corinth. Cap. II.

Vers. 22.

EGo enim accepi à Domino nostro id quod tradidi vobis: Quod Dominus noster Jesus Christus, ea nocte qua proditus est, accepit panem: & gratis actis fregit ac dixit: Accipite, manducate. *Hoc est corpus meum, quod pro vobis frangitur: Hoc facite ad memoriam mei.* Idem & poculum postquam cœnassent dicendo: *Hoc poculum est novum illud fœdus per meum sanguinem*: Hoc facite, quotiescunque enim ederitis panem hunc, & poculum hoc biberitis, mortem Domini annuntiabitis, usque quo venerit. Itaque quisquis ederit panem, vel biberit pocu-

Ium Domini indigne, reus est corporis & sanguinis Domini. Probet autem quisq; seipsum, & ita de pane illo edat, & de poculo illo bibat : Nam qui edit, & bibit indigne, damnationem sibi ipsi edit & bibit, quia non discernit corpus Domini.

Hæc promissio à Paulo exprimitur, cum inquit.

Poculum gratiarum actionis, quo gratias agimus, nonne communio est sanguinis Christi? Panis quem frangimus nonne communio est corporis Christi? Quoniam unus panis; unum corpus multi sumus. Nam omnes unius panis participes sumus.

Rudimenta Pietatis.

Triplex hominis status.

I. Homo liber cum creatus.

SCHOLIA.

1. Primæva Dei in hominem beneficia.

1. Quod esset. 2. Quod homo esset. 3. Quod Dei similis, nempe sanctus, & sanus, mundi, Dominus.

2. Ex lapsu enim cum in peccatum, tum in morbum, mortemque incidit: peccato enim non modo sed et rerumque dominio exiit, sed graviter vulnerati, atque adeo trucidati sumus.

2. Captivus cum peccavit.

Porro vide unde miser homo excidit. Fuit beatus primum in internis eternisque: deinde in externis interna fuerunt sanctitas, sanitasque omnium partium anime ac corporis, &c. Externa rerum dominatus, opes & copie.

1. In Sanctitate & sanitate.

2. Sub peccato & morte.

3. Sub Christi gratia.

QUÆSTIO.

Quis hominem creavit? **Responsio.**

1. DEUS.

Q. Qualem creavit eum?

2. R. Sanctum, & sanum, mundi, Dominum.

Q. In quem usum creatus est?

3. Sed

3. R. Ut Deo inserviret. 3. Sed fraude Diabolicis omnibus fuit eversus factusque miser. 4. Na quid æquius. 1. Quam ut opifici opus suum serviat. 2. Quid nobis conducibilius quam si eum ob quem conditi sumus ass qui.
9. Quod servitii genus ab eo exigebat DEUS? 5. Modus liberationis per mortem Christi. Ea enim est nostra felicitas. 6. Non es factus in alium finem, quam ut servies Deo, unde ne ei servias nulli es usui nisi ut in æternum pereas justitiæ ejus declarandæ causâ. Qui liberati? fideles.
4. R. Legis suæ præstationem. 7. Mors duplex Animæ & Corporis, in hac viâ moritur anima simulac peccat: Deum enim qui animæ vitæ est deserit, moritur corpus dum ab anima deseritur. In futurâ utrumque morietur: dum sævissimis, sempiternisque suppliciis totus homo manebitur.
9. Num in Legis Dei præstatione persistit? 3. Libertus cum credit in Christum.
5. R. Nequaquam: sed eam scedè transgressus est. Verbi Dei partes Lex & Evangelium. 2. Hæc pœna inflictâ est posteris, quia omnes in Adamo peccavimus, qui autem peccat, jure puni-
9. Quæ hujus transgressionis pœna? 10. R. Morte sua: mortem enim nobis debitam pro nobis subiit, nosq; eripuit.
7. R. Mera Dei gratia in Christo Iesu, absque nostris meritis. 9. Quid est fides? Peccati enim comes est pœna, vindice justitia.
9. Cujusmodi persona est Christus? 8. Homo fuit ut mori posset, hominisq; debitum exsolveret; Deus, ut moriendo mortem vinceret: ne mors Dei hominisque hostis amplius in hominem dominaretur.
8. R. Verè Deus, verèque homo in persona una. 9. Ex peccato debitum contraximus unde obligati sumus ut æternè moreremur. Sed pertulit hanc mortem Christus pro nobis, nosq; exolvit. 10. Nam justus ex fide vivit, & qui fide caret, ei sub morte & ira Dei in æternum habitandum est.
9. Quomodo nos liberavit? 11. Nam

II. Nam in fide est duplex persuasio. 1. De amore Dei erga nos. 2. De Dei beneficiis quæ ex amore fluunt: Christo nimirum, cum omnibus suis bonis. Hinc duæ Symboli partes. 12. De Dei Patris, Filii, & Spiritus sancti amore erga nos, qui elucet ex iis quæ nostri causa præstiterunt. De Dei beneficiis in nos collatis. 13. Ex gemina autem ea persuasionem nascitur fiducia, cum in solidum à Deo pendemus. Expende Symbolum. 14. Undiq; obstructum est cor hominis, tenebrisq; & omni perversitate repletum, ut nullus sit aditus Dei verbo, aut ulli rei bonæ.

15. Sed Spiritus sanctus accedens id aperit faciem cælestis veritatis infert, & hoc Angiæ stabulum expurgat.

16. Deus Lege exigit debitum suum: debitum, autem est, ut aut legem exequamur, aut æternæ pereamus; elucet hic Dei iustitia. Evangelio declaratur, & Sacramentis obsignatur hoc debitum esse solutum à Christo, nosque liberos si Christus fiat noster: sit autem noster si credimus.

17. Atque hic elucet. Dei misericordia: utrobique; Vero hominis miseria absq; Christo. 18. Nam Sacramenta non modo significant Christum, sed eum etiam donant cum omnibus quæ habet imo esse nobis in verbo donatum confirmant, & obsignant, sunt enim sigilla. Ergo quid si sic definiam?

Sacra-

II. R. Cum tibi persuadeo, Deum me omnesq; Sanctos amare, nobisq; Christum cum omnibus suis bonis gratis donare.

Q. Recense summam tuæ fidei?

12. R. Credo in Deum, Patrem; &c.

Q. Quis operatur hanc fidem in nobis?

13. R. Spiritus sanctus per Verbum & Sacramenta.

Q. Quomodo eam operatur per Verbum & Sacramenta.

14. R. Aperit cor, ut Deo loquenti in Verbo & Sacramentis credamus.

Q. Quid est Dei Verbum?

13. R. Quicquid veteris ac novi Testamenti libris continetur.

Q. Verbi Dei quot sunt partes?

16. R. Duæ: Lex & Evangelium.

Q. Quid est Lex?

17. R. Doctrina Dei, debitum à nobis exigens, & quia non sumus solvendo, damnans.

Q. Quid Evangelium?

18. R. D. Arina Christum cum omnibus suis donis offerens debitumq; nostrum ab eo solutum, nosque liberos esse præclamans.

18. Nam Sacramenta non modo significant Christum, sed eum etiam donant cum omnibus quæ habet imo esse nobis in verbo donatum confirmant, & obsignant, sunt enim sigilla. Ergo quid si sic definiam?

Q. Quid Sacramenta?

19. R. Sigilla Dei, significan-
tia & donantia nobis
Christum cum omnibus
suis bonis.

Q. Quæ hæc Christi bona?

20. R. Amor Dei, Spiritus
sanctus, unio nostri cum
Christo unde remissio
peccatorum sanatio natu-
ræ, spiritualis nutritio,
& vitæ æterna.

**Q. Quot sunt novi Testa-
menti Sacramenta?**

21. R. Duo: Baptismus, &
sacra Cœna.

Q. Quid Baptismus?

22. R. Sacramentum initiatio-
nis nostræ in Christum, &
ablutionis à peccatis.

**Q. Quid initiatio nostri in
Christum?**

23. R. Unio nostri cum Chri-
sto unde manat remissio
peccatorum, & perpetua
resipiscentia.

**Q. Baptismus quid iuvat fi-
dem?**

24. R. Testatur, ut aqua cor-
pus abluitur, sic operante
Spiritu sancto, à peccato-
rum reatu & radice per fi-
dem in sanguine Christi,
nos repurgari.

Sacramenta sunt Dei sigilla,
certum me facientia Christum
esse mihi donatum, cum omni-
bus sui bonis. **19. Nam Deus**
Christum cum omnibus quæ
habet in verbo nobis offert.

20. Nos fide accipimus &
posidemus. **21. Spiritus au-**
tem sanctus hanc possessionem
Sacramentis obsignat.

22. Baptismus obsignat cæ-
lestem naturam, cœnæ edu-
cationem nostri in Ecclesia.

23. Unum cum Christo
facti quicquid ille habet, nos
accipimus, & quicquid ab eo
præstitum est, Deus non esti-
mat id omne præstitisse. Nos
ergo in Christo satisfecimus
pro peccatis: nos cum Christo
peccatum crucifiximus, ne in
nos ultra tyrannidem exerce-

res, nos in illo tam placemus
Deo ac si nunquam peccasse-
mus, Christus liberavit nos,
tum à damnatione peccati,
tum à dominatione seu tyranni-
de. Mortuus est enim pec-

cato & pro peccato. **Quæ**
mortuus est pro peccatis, me-
ritus est nobis remissionem:
satisfecis enim, unde reatum
& damnationem abolevis.

Quæ autem mortuus est pec-
cato peccati tyrannidem fre-

gæ, simulq; sanavit naturam. peccatum enim cum eo crucifi-
xum est & extinctum, nos liberati. Hinc perpetua in nobis
resipiscentia & totius naturæ renovatio. **24. In peccatis sunt**
duo reatus & radix: Reatus est obligatio ad pœnam ob pec-
catum: Radix est corrupta natura, unde peccata manant.
Christus morte sua utrumq; sustulit. Reatum quidem dum

meritis

meritus est peccatorum remissionem. Radicem dum peccatum cruci affixum vi mortis ipsius est peremptum.

25. 26 Ut Baptismo nascimur Dei filij, ita cæna nutrimur, & in robustos & perfectos viros augeſcimus.

27. Nil à Deo ad salutem accipimus, niſi interveniu fidei; Ni enim perſuaſum habeas te accipere, non accipis ea: Quæ morte meritis eſt Chriſti, operante Spiritu ſancto duntaxat accipimus: Nam ſpiritus eſt qui vivificat caro non prodeſt quicquam. Joh. 6. 23.

28 Quidni id nobis perſuaderemus; ſi Chriſtus ſit noſter omnia quæ Chriſtus habet ſunt noſtra ab ipſo jure. Si canit eſt Chriſtus non ejus membra quæcunque aut fecit aut perſeſſus eſt. ea Deus nobis accepta fert: Mors ergo & merita, omnia denique Chriſti ſunt noſtra judicio Dei ut Deus jam nil adverſum nos habeat magis quam adverſum ipſum Chriſtum.

2. Nam fides cum malis operibus eſſe nequit: quia is qui fidelis eſt. vir bonus neceſſario eſt; boni autem natura eſt bene agere Ubi fides, ibi regnat Dei Spiritus. At ubi deant.

mala ſunt opera. regnat Diabolus

30 Qui fidem habet, habet Chriſtum at qui poſidet Chriſtum, num malus erit? Num Deus dedit tibi filium ſuum & Spiritum ſanctum, ut Diabolo ſervias?

q. Quid eſt ſacra Cæna?

25. R. Sacramentum ſpiritalis nutritionis noſtræ in Chriſto.

q. Cæna Domini quid juvat fidem?

26. R. Teſtatur, ut pane, & vino corpora noſtra aluntur, & augeſcunt, ſic animas noſtras corpore & ſanguine Chriſti crucifixi, ali & corroborari ad vitam æternam.

q. Corpore & ſanguine Chriſti quomodo alimur?

27. R. Dum fide percipimus, & Spiritus ſancti, qui una adeſt, vi, ea nobis applicamus.

q. Quando fide percipimus & nobis applicamus corpus Chriſti crucifixi?

28. R. Dum nobis perſuademus Chriſti mortem & crucifixionem non minus ad nos pertinere, quam ſi ipſi nos pro peccatis noſtris crucifixi eſſemus: perſuaſio autem hæc eſt veræ fidei.

q. Vera fides quomodo dignoſcitur?

29. R. Per bona opera.

q. Quomodo cognoſcuntur bona opera?

30. R. Si Dei legi reſpondant.

q Recita Dei legem?

31. R. Audi Israel. Ego sum
D. m. &c

q. Hæc lex de quibus te ad-
monet?

32. R. De officio meo erga
Deum, & erga proximum

q Quid officii debes Deo?

33. R. Supra omnes eum
ut amem.

q. Quid debes proximo?

14. Eum ut amem tanquam
meipsum.

q Potes hæc præstare?

35. R. Mente gentium:
nam tantisper dum hic
vivimus, habitat in nobis
peccatum.

q. In Dei filiis quid hinc
existit?

36. R. Perennis pugna inter
Carnem & Spiritum.

q. In hac pugna quomodo
nobis versandum?

37. R. Affidue orandum, ut
Deus peccata nobis re-
mittat, imbecillitatemq;
sustinet.

q. Quomodo orandum?

38. R. Ut nos docuit Christus
Pater noster, qui es &c.

q. Quis tibi persuadet, Deum
donaturum quæ petis?

39. R. Quia orare iussit, pol-
licitusq; est quicquid pe-
terem in Christi nomine,
se mihi largiturum.

31. 32. In bono opere duo
sunt. 1. Ut sit bonum. 2. Ut

bene fiat ex fide scilicet ad
Dei gloriam dat quisquam

Eremus nam si ad ostentatio-

nem ut Mat 6 22. Bonum
opus facit sed non bene 33 34.

Supra teipsum amare debes
Deum ac proximum ut teip-

sum. Dei gloriam ergo pro-

mo veris quamvis tibi exitio
sit futura quanto magis cum

nost um sit summum bonum
felicitatem unice pariat. 35.

36. Caro sunt omnes vitiosi
affectus in homine, ipsaq; vi-

tiositas, spiritus est sanctitas
sancta que nature & boni

muti inde permanentes ope-

rante Dei spiritui. Verum hæc
sanctitas dum vivimus im-

perfecta est, ut vitiositatem
nequeat penitus expurgare

& expugnare Hinc pugna
hæc: spiritus enim est à Deo,

car. à Diabolo.

37 Duo hostes intra nos
quibusum jugiter deluctan-

dum. 1. Peccata. 2. Nature
corruptio unde tentationes.

Hinc in oratione Dominica
petimus, peccatorum remissi-

onem, & victoriam de ten-

tationibus. 38 Hæc omnium
præcationum norma esse de-

bet, quæ licet discrepent ver-

bis re certe, & sensu non dis-
crepant. 39. Duo nos cer-

tos facerent. Deum nos exaudiri-
tum. 1. Quia toties &
iam serio petere iussit. Homo quispiam paulo humanior, ne-
dum pater, num juberet petere quod nolles dare? quia ultro
sepe

sape pollicitus est se daturum. Q. Quid debes Deo pro tot
 Cur esset pollicitus num glori. beneficiis?
 atur fidem fallere & nos de. 40. R. Ut ei gratias agam,
 cipere? 40. Ante accepta perpetuoq; serviam.
 beneficia vult nos petere, post Q. Quomodo Deo serviendum?
 accepta gratias agere. Nil 41. R. Ex verbi ipsius præ-
 præterea pro tot beneficiis ex scripto, ut dictum est.
 igitur. 41. Si feceris quod præ-
 cipitur in Scriptura non dubium est quin Deo sis placitu-
 rus, salutemq; consequuturus. Quid opus erga alios: O
 Papista! ad Dei cultum?

F I N I S.

P R E C E S.

Peccati Confessio.

NE intres in iudicium cum servo tuo Domine, quia
 non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
 Delicta iuventutis meæ & ignorantias meas ne memi-
 neris: sed secundum misericordiam tuam memento mei,
 propter bonitatem tuam respice me, & miserere mei;
 quoniam Deus meus es tu.

Precatio matutina.

QUandoquidem tu Cœlestis Pater, cum in Cœlis, tum
 in terris unus ille omnipotens Deus ubique gen-
 tium & locorum es, & usque permanebis, te ex animo
 supplicissime precor, ne finas ut in meam, neque ut alii
 credentes in suam voluntatem hunc diem convertamus,
 neq; ut ad pravum arbitrium nostrum abutamur, sed ad
 paternam tuam voluntatem, æternum consilium, verbum
 illud tuum salutiferum, tuamque beneplacitum rectè in-
 tueamur, & veraci corde perficiamus quo nomen tuum
 divi.

divinum, per nos miseros peccatores nunc & semper sanctificetur, per filium tuum Jesum Christum. Amen.

Precatio pro docilitate.

AUdi preces meas æterna Patris sapientia Domine Jesu Christe, qui tenere ætati docilitatis commodum addidisti. Adde quæso ad naturæ propensionem auxilium gratiæ tuæ, ut literas, ac liberales scientias perdiscam, sed tuæ gloriæ servituras, quarum adminiculis adjuta mens plenius assequatur cognitionem tui: Quem nosse felicitatis humanæ summa est. Utq; ad tuæ sanctissimæ pueritiæ exemplum, indies proficiam ætate, sapientia, & gratia apud Deum, & apud homines; Qui vivis & regnas in consortia Patris, & Spiritus Sancti in æterna secula, Amen.

Consecratio Mensæ.

OCuli omnium in te sperant Domine, & tu das escam illis in tempore opportuno: Aperis tu manum tuam & imple omnem animal benedictione tua; Benedic nobis Pater cœlestis, & his donis, quæ de tua largitate sumpturi, per Jesum Christum Dominum nostrum, Amen.

Precatio alia ante Degustationem.

PATER cœlestis, qui pro tua benignitate pascis omnia neque in multis pascendis tenuior, neq; in paucis copiosior es qui nulla lege rerum teneris, effice, rogamus, ut his cibaris refecti, tuam inexhaustam in Christo liberalitatem & beneficentiam recognoscamus, qui verus es, & indeficiens animæ cibus, Amen. *Pater noster, &c.*

Gratiarum actio post Cibum.

QUANDOQUIDEM nos Domine donis tuis, omnipotens & misericors Deus, exsatiasti, effice, ut posthac quod per

per nos fieri aut secus velis diligenter observemus: Atque illud animo sincero effectum præstemus, per Iesum Christum Dominum nostrum, Amen. *Pater noster, &c.*

Alia.

Qui nos creavit, redemit & pavit, benedictus sit in æternum. Amen. *Pater noster, &c.*

Gratiarum actio de profectu in studiis sub Vesperam dicenda e Schola redeuntibus.

Nos tibi benignissime Domine Iesu Christe, qui fons es & dator omnis sapientiæ intelligentiæ, sine quo omnia nostra studia successu carent, agimus gratias quod mentes nostras tua gratiâ illuminasti ad percipiendas honestas disciplinas: Da quæsumus, quicquid bonarum literarum hoc die addiscimus, fidei id quoque memoria retineamus, & in usum melioris vitæ profectus literarum imitando trahamus; ut indies pietatem honestis moribus & bonis literis felicem promoveamus, comparantes nobis doctrinam qua uti possimus, ad gloriam tui nominis illustrandam, & utilitatem proximorum augendam, atque nostram ipsorum salutem. Amen. *Pater noster, &c.*

Alia Precatio.

Omnipotens, iuste, & misericors Deus: ne patiaris sanctissimum nomen tuum propter peccata nostra affici contumeliâ. Nam aliqui plus satis te benignum patrem offendimus, dum verbo tuo, ut pareretur, non obedimus; dum ignorantia, ingratitude & murmure nostro iram tuam quotidie adversus nos concitamus, atque ita iustas pœnas nobis attrahimus. Veruntamen, O Domine miserere nostri pro magna tua misericordia, fac ut peccata nostra & rectius agnoscamus, & magis deploramus, & vitam nostram emendemus, excita & corrobora magistratum populi tui ut gladio, quem ei porrexisti ad terrorem & securitatem legitime utatur. Confirma ministros

nistros Ecclesiarum tuarum, ut fideliter ac constanter verbum tuum doceant, & omnes officii sui partes obeant. Tuere ac defende nos ab omni dolo & perfidia, irrita fac omnia scelera, atq; insidiosa consilia quæ adversus Ecclesiam & Verbum tuum capiuntur, Ne subtrahas nobis Verbum tuum, & Spiritum sanctum tuum ne au-^{das} a nobis. Excita in nobis veram fidem, patientiam, & constantiam. Fer opem miseræ & afflictæ Ecclesiæ tuæ libera eam ab omni tyrânide & ignominia. Consolare & confirma quotquot sunt animâ vel corpore afflictî. Da nobis pacem per Iesum Christum, Filium tuum, Dominum nostrum qui hanc nobis indubitatam de tuâ voluntate promissionem edidit: Amen dico vobis, quicquid petieritis a Patre in nomine meo, hoc dabit vobis, eaq; freti nos sic precari iussit. *Pater noster, &c.*

Precatio dum itur cubitum.

EGO tibi Omnipotens & misericors Pater, per *Iesum Christum* dilectum Filium tuum gratias ago, quod me hoc die per gratiam tuam custodieris: teq; rogo, ut mihi omnia peccata mea condones, quibus te hoc die offenderim: Item hac nocte mei curam agere, & me defendere velis: Ego enim, Domine, animam ac vitam meam in manus tuas commendo, Sanctus tuus Angelus nūquam discedat a me, ne quid possit in me Satan. Amen.

Pater noster, &c. Credo in Deum, &c.

F I N I S.